

Mahjas Weefa

divdesmitastotais gads

1883.

N° 1 l i h d i 52.

#152

Rec. pē # 1-49, 51-52

Riģā, 1883.

Drukāts un dabujams pē bilšču- un grahmatu-drulataja un burtu lehjeja Ernst Plates, Riģā pē Petera-basniņās.

Maatla kirjandus

kirjanduse kirjandus

KATALOGS

20.402

Дозволено цензурою, г. Рига, 23. декабря 1883. г.

№ 11891 25.

1883. gada

Printed and published by the University of Tartu, in the printing house of the University of Tartu, in the year 1883.

№ 1.

1883.

28. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis.

Ar pašča wifuschehlga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesubtitščanu par pašči:
 Ar Peelitumu: par gadu 2 r. 35 l.
 beš Peelituma: par gadu 1 " 60 "
 Ar Peelitumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
 beš Peelituma: par 1/2 gadu — " 85 "

Maksa beš peesubtitščanas Rīgā:
 Ar Peelitumu: par gadu 1 r. 75 l.
 beš Peelituma: par gadu 1 " — "
 Ar Peelitumu: par 1/2 gadu — " 90 "
 beš Peelituma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdods festdeenahm
 no plsti. 10 fahlot.

Maksa par fludināščanu:
 par weenas flejas smaltu rakstu (Petit)-
 rindu, jeb to weetu, lo tašda rinda eenem,
 maksa 8 kap.

Rebalzija un ekpebijija Rīgā,
 Ernst Plates bilšču un grahmatu-dru-
 latawā un burtn-lectuwē pee Peštera
 bajnizās.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedetu.

„Mahjas Weefa“ sweizinajums us jaunu gadu 1883.

Sweiks jaunais gads! Sweiks jaunais gads!
 Sweiks wišs tawš laiks un sweiks tu pats!
 Ar labahm zeribahm tew sweizam —
 Ar tahm tew drošchi fanemt steidsam!
 Kā dšihwē wišs us preekšču eet,
 Tā ari zeram to it zeet'
 Ka fawā laikā tu pateesi
 Ar zilwezi us preekšču eesi!

Gan finams, tew tāpat kā mums,
 Ir jadara fawš peenahkums,
 Kas nospreests no ta Raditaja
 Un wišu laiku waditaja.
 Un tas ir tas wišgudrais Deems,
 Kas wišu šķaidri šin pateesi:
 Tas dos tew alajch tašdu dabu,
 Kas wišseem dšihwajeem par labu.

Tadehl, kas kreetni uswedahs,
 Tam newaid janobhdajahs,
 Lai laiki — gadi nahk kaut kahdi;
 Winsch šina, ka tee muhščam tahdi,
 Ko tas par labu reds un prot,
 Kas muhščam wišus laikus dod.
 Lai nahk tad gads kaut kahds, tas drošchi
 Tam preti eet, to fanem koschi.

Tāpat es „Mahjas Weefis“ ar',
 Kā wiši dšihwajee nu dar':
 Tew jaunam gadam, kas nu preekščā,
 Ar drošču duhšču kahpiu eekščā,
 Un strahdaschu, kā strahdajis,
 Un gahdaschu, kā gahdajis,
 Ka lasitaji alajch dabu,
 Kas wineem dšihwē ir par labu.

Durklaht teem labpraht nowehlu,
 Lai lasa katru laikrakstu,
 Ko nojehds šewim til par labu
 Un to, kas labs un derigs dabu.
 Bet finams, to teem šafu wehl:
 Lai eewehro to laiku jel,
 Un nekliht, kur welk miglas preekščā, —
 Meds sehščahs lustbalonā eekščā!

Sweiks jaunais gads! Sweiks jaunais gads!
 Sweiks wišs tawš laiks un sweiks tu pats!
 Ar labahm zeribahm tew sweizam,
 Ar tahm tew drošchi preti steidsam.
 Us labu laimi! Drošchi tad
 Šchē roka tew! Es ar' tāpat
 To strahdaschu ween, kas der leeti,
 Un zeru, tad wišs išeš kreetni!

Zannafahs sinas.

Riga. Rā „Rig. Tagebl.“ dabujuse sinat, tad Widsemes gubernators, kamertungs J. Schewitsch lgs 5. jeb 6. janvari ar sawu familiju atnahšchot Riga.

— Swehtdeen, 2. janvari buhs Latweeschu teatra israhdijs, kur stary trihs lugahm weenu lugu israhdihs behrni, us ko darom sawus lasitajus usmanigus.

Wesenberga. Rā tureenās awise sino, tad garambrauzeji pamanija, ka lahda pee Witas kroga Wesenbergas aprinki esochā mahjinā duhmi islahpnot. Kas to redseja, peesteidsahs pee minetahs mahjinās, lai waretu peepalihdsjet pee uguns dšehšchanas. Peesteiguschees wini atdarija durwis, lai waretu paslatitees pehz mahjinās eedšiwotajem, diweem wezeem lautineem. Kad wini bija durwis atdarijuschī, tad wini atrada abus wezischus ar kashokeem apsegtus, gan gulam, bet abi bija sawu dšihwibu islaiduschī, wini bija nokauti. Bezenei bija pahrškelts galwas kaušs un wezitim bija dšitas bruhzis kruhtis un galwā, kas no tam leezina, ka slepkawas bija ar zirwi strahdajuschī. Rā laudis runā, tad nokauteem wezischeem bijuschī lahdi simti naudas, kas laundarus uš slepkawibu wilinajuschī. Naw jashaubahs, ka slepkawi mahjinu paschi aisdedšijnajuschī, lai degšanā wezischī sadegtu un tā no slepkawibas neka nedabutu sinat. Slepka weem teel dšitas wajadšigahs pehdas.

Telegrafa sinas.

Rijewā, 29. dezembri. Ap to laiku, kur laudis teatri šapulzejahs, teatri uguns iszehlahs. Uguns tika drihš aplahpeta, tā ka ar israhdijsumu wareja plst. 10 šahft.

Sweiki jaunajā gadā.

Sawus mihtos lasitajus jaunajā gadā apšweiznadami, gribam lahdus wahrdus šazit, eekam šchi gada gaitu šahfuschi. Wairal neka 25 gadus pa Latwiju iš nedetas noštaigadams, Mahjas Weešis daudš ko dabuja redset, daudš ko dabuja peedšiwot un šchee peedšiwotumū, zil tahku tee šihmejahs uš Latwju tautas ušplankumu un attihstijumu, winu neween eepreezina, bet ar drošchu zeribu štiprina uš nahšofcheem laikeem, lahdus Latwju tauta dabuhs redset sem šreewijas warenā ehrgā štipreem špahrneem. Mahjas Weešim wehl atminami tee laiki, kur Latweeschu jauneklīs, zil neko pee mahzibas tizis un pilšehtas šwahrfus ušwilzīs, šteigšchus šteidsahs išsprukt ahrā no sawas Latweeschu ahdas, pat, kad buhtu bijis japaleef par noschelojamo šahrflu-Wahzeeti; Mahjas Weešim wehl atminami tee laiki, kur Latweeschī zitadus weešigus preekus nepafina, tā mihtos kroga preekus, tur sawus prahtus ušjautrinadami brandwihnā, kas to laiku bija jo lehts; Mahjas Weešim wehl atminami tee laiki, kur Latweeschī ne domat nedomaja, ka reiš dabuhs eepirktees sawas mahjas par dšimtu, ka paschi sawds pagastds buhs tee pahrwaldneeki par sewi un sawa pagasta mantu.

Šchee laiki aišgahja, Latweeschī modinati ušmodahs un ušmodušchees šahka arweenu šlaidraki šajust, ka wini tauta un tā tautai wineem jaturahs pee lahdeem pascheem zentee neem, pee lahdeem turahs katra tauta, kurai saws gods un labums ruhš. Šchahdi

zenteeni šahka rahditees Mahjas Weeša pirmds dšihwes gaddš. Latweeschēem radahs wihri, lai gan augštako mahzibu haudijuschī, tomehr nelihda ahrā no Latweeschu ahdas, bet wīseem špehkeem strahdaja pee sawas modinamahs tautas, par ko tee no šaweem pretineešem dabuja nosaukumu Zannafahs Latweeschī. Ari weešigā šadsihwē Latweeschī ar laiku wairal attihstijahs: eemihoto krogu preeku weetā šahjahs weešiga šadsihwe beedribās, tika isrihtoti weešibas wakari, šakuma šwehtki, israhdija teatra lugas, dewa konzertus, un dšedashchanas mahšlā Latweeschī jo augštaku pakahpeeni šajneeguschī, to peerahdija muhsu leelee dšedashchanas šwehtki, ihpaschi Riga. Tahdu paschu ušplankumu un attihstibu redšam rakšneezibas, ihpaschi awiše neezibas laukā. Neween Latweeschu laikraksti pehz šlaitka un šatura iš gadus wairojušchees, bet wehl jauni laikraksti gaidami. Gan naw leedsams, ka dāšchs labs laikrakstis lasitaju truhkuma deht sawu dšihwes gaitu beidšis, tomehr šchahds atgadijums leezina, ka Latweeschu laikrakstu lasitaji tahdus laikrakstus nemihl lasit, kas Latwju tautas zentee neem preti strahdā. Un tas ir pareiši: tautai tikai tahdi laikraksti jalasa, kas tautai par labu strahdā, winas teešibas un zentee nis aištahw, winas walodu kopj un prahta azis ne-apmulsina. Šchi pahreezinaschahs, ka tauta sawus tautiškos laikrakstus pasihšt un lasa, dod Mahjas Weešim labas zeribas, sawu šcha gada gaitu uššahftot.

Sweiki tauteeschī jaunajā gadā!

Celššemes sinas.

Iš Rigas pilšehtas nahšofcha gada budšcheta redšams, ka ir nodomats, Grihšinu Šmilšchu kalnus (gar Peterburgas un Maškawas ahrpilschabin) pataišt derigus lestošchanai; telošchahs šmittis grib šaitit, šazectinat. To domā panahkt zaur noklahšchanu šchagareem un zaur dumbrinas šemes ušwešchamu. Šidoschanas preekšch šcheem darbeem uš wisa 1½ kwadrat-werštes leelā šemes štrehka apreškinatas uš 33,000 rbl. Darbus grib šahkt no Peterburgas šchesejas un pirmā laikā turpinat lihds Matihja šapeem. Darbi preekšch šcha gabala išdaliti uš 3 gadem; wini prašschot lihds 18,000 rbl., t. i. lattrā gadā pa 6,000 rbl. — No Grihšina kalna telošcho šmilšchu šazeetinaschanas gaida labumu, netikai preekšch pilšehtas ween, bet ari preekšch Dreilinu muišchas, kuwas mešchu šeme zaur to dabuščot leelaku wehrtibu un wareščot dot labakas eenahšchanas.

Senatais Widsemes gubernators, šambarungs barons Uekšill-Gūldenbandts, no Peterburgas aišbrauzis ahršemēs.

Krahpschana. „Rig. Ztg.“ pastahsta šchahdu Riga išdaritu krahpschamu. Šchetri šchwindleri bija šabeedrojušchees, lai lahdū šchejeenes koku tirgotaju apkrahptu; preekšch šchi nodoma išdarishchanas wini pa dāšchadahm kneipehm apšahrt štaigadami mekleja derigu zilweku, kas wineem preekšch išdaramahs krahpschanas buhtu derigs, jo šchim wjadseja išliktees par lahdū šinamu koku-tirgotaju iš Celšch-šreewijas. Beidšot wineem išdewahs lahdū apteekera palihgu atrast, kam wini pee glahšes wihna sawu wiltigo nodomu ištahstija, tad šchim šmalšas drehbes eedewa, ko apgehrbtees, un wiltigu paši, kas uš minetā koku tirgotaja wahrdū bija išrak-

stita. Minetam apteekera palihgam wjadseja, ihši preekšch brauzeena atnahšchanas, no-eet uš bahnuši, kur wīnšch no muhsu tšchetreem šchwindlereem tika šagaidits, kas wīnu, kad brauzeens bija atbrauzis, uš lahdū leelaku weešnižu aišwadija, it tā wīnšch buhtu ar dšelšszeka brauzeenu atbrauzis. Deenu pehz tam winam wjadseja no-eet pee lahda andeles drauga apmeklešchanas deht, kur wīnšch laipni tika šanemts, un tam ištahstija, ka winam 300,000 ašu malšas pahrdodamas. Pehz tam wīnšch pee lahda šchejeenes pasihštama koku-tirgotaja nogahja kantori un tam pahrdewa malšu par 60,000 rbl, pee kam 15,000 rublu tā rotas nauda bija išmalšajami. Šchi naudas šuma, tā šchwindleri bija nošpreeduschī, tiklihds rokā dabuta, tikšchot wīnu starypā išdalita, šinams apteekera palihgs no tahs dabuhs to leelako datu. Uš bagatu laupijumu šahrigi, tšchetri šchwindleri gaidija weešnižā apteekera palihgu ar leelo naudas šumu atnahkam. Wīnšch atnahza ar leelu naudas pakū un šchwindleri patlaban gribeja šawā starypā dalitees, kad wini no polizijas tika pahršteigti un drošchā weetā eelikti, tā tahdeem putneem peenahšahs. Šchi krahpschana ne-išdewahs, tapehz ka apteekera palihgs minetam koku-tirgotajam, kuwu gribeja apkrahpt, bija wīnu išteizis un tas polizijai pašinojis. Lai wiltneekus labaki waretu nokert, tad apteekera palihgs 15,000 rublu weetā bija papihra pakū šatinis, kas tā naudas pakš išskatijahs. Šchwindleri, papihra pakū par naudas pakū turedami, šanehma to un gribeja šahkt dalitees, kad polizija wīnus pahršteidsa. Godigais apteekera palihgs išjauza šcho krahpschamu.

Uš širgu dšelšszeka otrds šeemas-šwehtkds notikufe šaduršchahahs. Par šcho atgadijumu „Riškš. Westn.“ sino tā: Par to, ka konduktori un kutscheeri uš Rigas dšelšszeku laiški išpilda sawu peenahšumu, jaw ir daudš rakštitš, bet dšelšszeka walde, tā rahdahs uš sawu deenetaju nekahrtibahm škatahs staryp irkšteem. Augši ari drihš parahdijahs uš to špoščako. Swehtdeen, 26. dezembri, plst. 12 deenā, leelā Maškawas eelā pee mainas weetas pretim wezai šechai notika šaduršchahahs staryp diwi wagoneem, — zaur to, ka weens wagons šahka braukt no mainas weetas wehl eekam otrs bija atnahzis. Pašchā šleeschu kruštishchanahs weetā wagoni šasitahs weens pret otru tā, ka wagonā, kas nahza no Krasnajas Gorkas, loqu ruhtis šaplihja gabalu gabalds, preekšchejdšs platformas šehšina šaluhša; eejuhga dšelšchi pee abeem wagoneem pagalam. Dāšchas peršonas, kas wagoni šehdeja, dabuja pampumus un weens behrns štikla šlabargas galwā.

Widsemē, tā „Ztg. f. St. u. L.“ dabujuse sinat, 1. janw. 1882. gadā no 333,318 dešetinahm kroma šemneeku šemes bijušchahs pahrdotas tikai 101,138 dešetinas, t. i. ne pilna 1/3 daka, kamehr priwatmuišchās no šemneeku šemes pahrdotas jaw lihds 60 proz. Kronis pahrdewis dešetinu zaurmehrā par 28 rubl. 86 kap.; priwatmuišchās — par 104 rbl.

Uš Rigas-Dinaburgas dšelšszeka staryp Rinas un Riggales štanzijahm, tā „Riškš. Westn.“ rakšta, išgahjušcho nedeku brauzot pahrluhšis pehdigā wagona ritenis, zaur ko wagons išlehzis no šleedehm un lahdas 1½ werštes lehšajis pa zeka šlihpereem. Paša-

scheeri bijuschi neschelligās breefmās un —
kratischanas mokās. Zitadi nelahdas nelai-
mes nebijiis.

Tirdsneeziiba Stufmands. Kad nelahda uf-
plaukufe tauta naw domajama bes labas
lahrtigas tirdsneeziibas, tad waretu to eeska-
tit par it labu laika-sihmi, ka Stufmands
tirdsneeziiba atrou arweenu gadu no gada
plafchaku lautu. Schi tirdsneeziiba pastahw
it ihpafchi linu, linfehllu un labibas issuh-
tischanā uf ahrsemehm. Gewehrojama fīma
schē ir „brahti R. un P. Wilzini,“ kas jaw
wairaf gadus fawu weikalu godam wadiju-
fchi un par gadu gan par lahdi diwi mil-
rbf. prezēs pahrzilā. Wini strahda ar wai-
raf palihgeem, no kureem tee eewehrojama-
tee brahti A. un J. Klawin lungi. Peh-
dejā laikā schi fīma eetaifija weikala nodatu
Dinaburgā. Wilzin lungi fuhā fawas pre-
zēs paschi taini ahrsemes fīmahm, tā li-
nus wehrptawahm Wahzsemē un Franzijā.
P. Wilzin fgs ari fchoruden bija Franzijā
fawa weikala darischanās. — Bes mineteem
tē ari ziti eewehrojami tirgotaji, ka Rumpa,
Krögera un Janfena lungi, kas ari leelakā
mehrā pehrf labibu, linus un linfehllas
preeksch daschahm Rigas fīmahm. — Stuf-
manu fīmahm par godu jafaka, ka tahs
pratuschas mantot lauschu ustizibu, tā ka
daudf semturi fawus raschojumus atwed bes
lahdas eepreekschejas norunas un dabu fa-
makfatus kà nu ta laika zeina. Minetahm
fīmahm ir tē fawi spihkeri, daschi pascheem
peederigi, daschi ari usbuhweti un isnomati
no fehejeenes muišchas leelkunga grafa Me-
dem. Lai gan grafa lungs ar it fawadu
ifmanibu luhfojajs uf tirdsneeziibas attihsti-
fchanas fawās robeschās, tomehr tirgotaji
fuhdfahs, ka esot gruhiti eespehjangs tē zelt
dsihwoklus un spihkerus, tadeht ka grafa
fgs grunt-weetas dselsszeta stanzijas turwumā
turot par daudf dahrgahm, winsch pagehrot
par puheweetu lihdf 400 rublu aismakfas
un bes tam par gadu wehl 40 rublu grunts-
naudas. — Tē atronahs ari diwi material-
pretschu pahrdotawas, kas pahrdod tiklab
fihklahm datahm publikai, kà ari leelakahm
datahm fcha apgabala mafalahm pahrdota-
wahm. — Gewehrojama leeta ari schi, ka
Stufmanu dselsszeta stanzija fchoruden nahza
taifnā jeb direktā faweenošchanā ar ahrse-
mehm (lihdfigi wisahm leelakahm dselsszeta
stanzijahm), tā ka nu, peemehram linus, war
tepat eepakat un tuhlin famakfat fuhfischā-
nas maksu lihdf fanemischanas weetai ahr-
semē. — Jawehlahs, ka schahdai tirgošcha-
nai plafchakā mehrā, it ihpafchi ar taini
issuhfischānu uf ahrsemehm, rastos daudf pa-
kafdaritaju Latwijā. Tif weena leeta ir par
leelako kawelli pee Latwju tirgotaju pazel-
fchanahs, ka tee wajadfigōs brihšchōs no Ri-
jas bankahm newarot dabut palihdfibas, lai
jan dascheem apdrošchinaschanas netrühft,
kà brahkeem Wilzin kungeem, kam pascheem
fawa muišcha Widsemē. Un ko gan lai tir-
gotaji eesahf bes nandas kredita tanis brih-
schōs, kad nauda gut tuhftōscheem nepahr-
dotās prezēs? Tē nu finams ari buhs ja-
rangahs pehz deriga lihdfekla. Wajag fahft
pascheem dibinat ir leelakas bankas, nefa
lihdfschinigahs pagastu krahfchanas un aif-
došchanas lahdes. (W. S.)

Naunas Jauneneeschi. No tureenas mums
peenahzis schahds sinojums: Muhfu walfts
jeb pagasta dsihwi aprahftot mums wispirms

jagreeschahs pee muhfu zeenitā leelkunga, kas
Jauneneeschus uf zeta wedis un wada. Mahju
pahrdofchanā winsch mahjas pahrdewa par
masu eemafsu, proti pa 10 rubteem no dahl-
dera. Tomehr eesahkumā pee laudim bija
ispandufschahs daschas walodas, tā ka daschi
fawas mahjas atstahja un aifgahja uf tahlo
Kreewu semi, tur gribedami uf dsihwi no-
mestees. Par aifgahjeem uf Kreewu semi
runajot jafaka, ka teem bagateem, kam bija
pa pilnam pee rofas, turp aisejot, gan labi
ifgahja; bet teem, kam mafaf bija pee rofas,
tā wis ne-ifgahja: teem bij janometahs apafsch
lahdas egles, tur no meeteem buhdas fatai-
fija un uf nahfōfcho gadu bija jagaida rudfi
usaugam, lai maife buhtu. Kam naudas
nebija, tas dabuja ar badu drufzin eepafih-
tees, jo magasinu tur nebija, tur truhkuma
laikā waretu aifnemtees. Lai nu buhtu kà
buhdams, tomehr no schi atgadijuma waram
mahzitees, ka ar tufschu roku newajaga at-
stahft fawu dsimteni, tad mums jafaka, ka
daschi, kas pahrdofchanas laikā fawas mah-
jas par dsimtu ne-eepirka un dabuto naudu
par inwentaru nodfihwojuschi, tagad dsihwo
par kalpeem, deefgan noschelodami, ka naw
ihftā laikā fawās mahjas eepirufschees; kas
to darijuschi, tagad dsihwo kà faimneeki un
nenošchelo, ka to darijuschi. Leelkungs
pahrdewejs ar faimneekeem pirzejeem kà tehws
apgabjahs, teem mafajumus pagaaididams,
kad ne-augligi gadi usnahza. No kufas gada
fahftot dascham parahdi willahs lihdf pehr-
najam gadam. Tahftak par leelkunga labda-
ribu runajot, waram peeminet, ka muhfu
leelkungs fawai walstei dahwinajis preeksch
skolas Preekunas mahju ar wisahm ehlahm
un wehl jaunam skolas namam dewa materi-
alu, fakus un lokus, un skolotajam dewa
palihdfibu, ka war pilnigi skolas mahzibu
pasneegt; bes tam wehl nehma skolotaju pa
wafaru muišchā, tam likdams dahrsneeka
amatu eemahzit. Tad wehl waram fazit,
ka winsch dascham faimneekam, kas ar uguni
tika apfahdets, iflihdsjea ar kokeem un salmeem.

Walstei wehl lihdf schim naw fawas tee-
fas mahjas, lai gan grunts preeksch tam
jaw nodota; tagadeja teefas ruhme teef dota
muišchā no muišchas kunga, tur ir eerikteta
branga jahle.

Mehs newaram wisu pee wahda peemi-
net, ko muhfu leelkungs mums par labu
darijis, tapehz fawu rakstu beigdami, ifsakam
winam fawu firsniigako pateizibu.

P. S. . . . f.

Lugas un Parkowas apgabals. No turee-
nas mums peenahzis schahds rakfts: Kà jaw
muhfu apgabalā faufa wafara bes leetus,
tahds pats rudens bija faufs bes leetus, tā
ka leels uhdena truhkums ifzehlahs, wisas
upes pee mums ifschuwufschas, dihtōs un
akās leels uhdena truhkums. Uhdens dsir-
nawās reti ween fur dabuhn lahdu mehru
famalt un par to paschu wehl dabuhn daudf
wairaf famakfat. — 19. nowembri pirmee
fneegi fahka nahft, weenu arschinu dsikumā
un no ta laika lihdf schim ir pastahwejuschi
zefineekeem un pekineekeem leelu gruhumu
padaridami, tapehz ka leeli wehji weenmehr
nahfdami zetūs aifputina.

Muhfu apgabalā pulks willu un lahtschu
parahdijuschees. Wilki pee mums bareem
ween mehdf apfahrt itaigat un tā apfahrt
itaigadami padara brihscheem daudf flahdes,
tā par peemehru feptembra mehnesi lahda

fahdschā nokoda 25 aitas, 1 gowi un 1 firgu,
kas ganeem bija pa naktim mefchā palifufchi.
Wilki bija firgu tahdā wihfe norehjuschi:
Tahs paschas fahdschas eedfihwotajs brauza
uf mefchu pehz bakfa, bet bakfis bija preeksch
weena firga par smagu; winsch to bakfi ar
firgu atstahja mefchā un pats gahja fahdschā,
gribedams no tureenes atwest otru firgu.
Kamehr winsch ar otru firgu aifgahja uf
mefchu, tur tur firgu ar bakfi bija atstahjis,
pa to starpu wilki bija apehdufchi. Tapat
muhfu apfahrtne wilki wisus funus if zee-
meem iflafa un norej. Par lahtscheem ru-
najot jafaka, ka tee ari ne masu flahdi no-
dara, par peemehru julija mehnesi diwas
gowis no lahtscheem tika faplehstas. 6. de-
zembri tika apfenkti diwi lahtfchi, weens no
leelas, otrs no mafas fugus, tā fauzamais
fkudru lahzis. Leelahs fugas lahzis bija
putena laikā nogahjis pee mafā lahtfcha mi-
dsena un to nokodis, tam firdi, plauschas
un aknas ifehdis, nokosto lahzi if midfena
ifwilzis un tur pats midfeni eegulees.

Beigās wehl japeemin, ka pee mums wee-
tahm wehl seme, kas wafarā eedegufschs
weenmehr deg, fneegs pa wirfu nokuhft un
pa apafschu deg tapat kà krahjns.

Juris Sahgeris.

Kurfeme. Disputes un Wentspils skolas,
kà „Rig. Ztgai“ fino, no jaungada wairs
nestahweschet sem Kurfemes (Zelgawas) skolu
direktora, bet sem Leepajas direktora.

Zelgawa. Bagahjuscha gada beigās Pe-
terburgā nomira inscheneeru generalmajors
Wilhelms Stankewitschs, dsimis Zelgawneeks,
testamentā daku no fawas mantas norakfti-
dams Zelgawai par labu un proti tā, ka
Kurfemes muišchneeku preekschneeks to war
nofazit tahm eestahdehm, kuras pehz wina
domahm atnes leelako fwehtibu. Kapitala
ir 15,463 rbf. 63 kap., kas uf 5% nogul-
dinats Kurfemes fihlu-fihmēs. Muišchneeku
preekschneeks nu nospreedis, ka rentehm no
8063 rubl. 63 kap. janahf par labu Alto-
nas glahbjamam namam un rentehm no
7400 rubl. kurlmeemo skolai ar ko famaf-
fat skolas naudu preeksch nabageem kurl-
mehem behrneem. Kapitāls naw aiftee-
kams un ir pahrwaldams no ritterschafstes
komitejas.

Leepaja 12. dezembri ap pusdeenas laiku
redfsejam pa Leelo eelu uf tilta puji lapfas
kuhminu rikfchojam. Leels kauschu pulks pa-
wadija scho reto weefi pilsohtā. Bret tilta
galu lahds strahdneeks usdrošchinajahs lapfai
kert aif kupla pakauscha, bet kuhminsch, if-
manigahs buhdams, tam eekoda rofā, tā ka
strahdneeks tuhlin to atkal palaida. Tē at-
gadajahs lahds Schihdinsch, kufsch lapfai
fagrahba aif kalla fikngas un feparajoschos
kuhminu aifnefa uf mahju. Domajams, ka
lapfa no lahda lopu-mihlotaja tureta pee-
fehmeta, kamehr tai ifdeweēs, bandit brih-
wibu — bet tika uf ihfu laiku. (Latw.)

Ruldigas gimnasija 17. dezembri sch. g. at-
laida 9 abiturientus: Samuēli Herzbergi ar
Nr. I cum laude, Anfi Kalninu ar Nr. I
un Wilhelmu Braunju, Kahrli Blumenwali,
Kahrli v. Attelmeyer, Rudolfu v. Klausju,
Wilhelmu Buschu, Jahni Lahwu un Fedoru
Grōniniu ar Nr. II. — Bagahjuschā pus-
gadā Ruldigas gimnasija bij 219 skoleni:
pehz tizibas: 165 protestanti, 4 pareistizigi,
13 katoli un 37 Mosustizigi; pehz wezaku
fahrtas: 23 garidneeki, 62 muišchneeki un

raksta, ka Geera ministerija 1879. gadā atstahja, tapehž ka kehninam Oskaram us trona kaphjot dafchi jautajumi, simejotees us kara-leetahm, palikufchi ne-iffchirti; bes tam wehl bija isdarama nodofchanu reforma jeb pahrgrofsiba. Kehninsch aizinaja grafu Arwidu Poffi, lai tas fastahdot jaunū ministēriju un isdarot mineto reformu. Waj Poffe scho reformu daschadahm semes partijahm pa prahntu spēhs isdarit, tas wehl janogaida. Norwegijā, kas, kā sinams, ari peeder pee Sweedru kehnina walsts, stipra politikas partija fahlot rihkotees, bet fchi politikas partija il reises nekerotees pee teizameem lihdsfekteem, lai wina tikai waretu sawu mehrki fahneegt, kahdi tee lihdsfeki, us tam wina neflatotees, tomehr esot paredsams, ka ilgi fchi partija newareschot turetees, jo senneeki, fchihš partijas leelakee peefriteji, tagad jaw fahf daschās leetās us fchihš partijas wadoneem turet schaubigu prahntu.

Pruschu armija pee saldateem u. z. apafschejeem kara deenastneekem atgadahs paschflepawibas it beeschi kā tas neweenā zītā semē naw peedfihwots. Schi leeta jaw daschfahrt tikufe no awisehm peemineta. Nesen to atkal atgahdinaja 3 paschflepawibas, kas notika ihfā laikā weena pakal otras. It ih-paschi peeminama weena leelgabalnoeku unterofizeera paschflepawiba Glazes zeetofni. Schis peelahdeja leelgabalū, nostahdijahs wina preefschā un pats dewa uguni, tā ka tika no schahweena faplehšs gabalds. Saldatu paschflepawibas Prusijā teef isskaidrotas zaur fliktu apeeschanos, kas teem nēreti jazeesch no wirsneeku pušes. Starpiba starp wirsneekem un saldateem Pruschu armijā til leela, kā warbuht neweenā zītā kara spēhā, it ihpaschi kad eewehro, ka mahzibas sinā apafschejee kara deenastneeki nemaf til tahlu nestahw no wirsneekem.

Parise. Gambetas behru gahjeens, pee kura peedalijahs pahri par 200,000 zilweku, bija 8 werstes garfch; gahjeena preefschā un pakalā gahja 50,000 zilweku kara-spehla. Lihka rateem papreefschu brauza treji rati pilditi wainageem un buketehm. Us lihka rateem, wilkteem no 6 firgeem, bija augšs katafalks; us katafalka jahrs melnā samtā, apflahšs ar trijkrahsu karogu un palmu sareem; blakus jahrkam pulks wainagu, kuru starpā weens ari no Turgenewa, daudf Kreewu wahrdā. Pakal rateem radi, walstsprezidenta weetneeks, ministri, walsts deputati, senatari, ahrsemju suhtni, daschadas deputajijas. Laudis it femischi apfweizinaja Elfases-Votaringas delegajiju, kas il 4000 zilwekem fastahweja. Bija pawifam 1500 delegajijas. Sahrlu nozehla no rateem leelgabaleem schahjot; kara-spehšs atdewa godu, bungas fita, muzika spēhleja behru marschu. Zekā nami bija sehru karogds; hodes aistafitas. Mezes un Strasburgas statujas bij tehrptas sehru krahjās.

— Par Gambetas nahwes zehlonem „Allgemeine Zeitung“ (senatā Augsburgas awife) dabujufe no sawa Parises korespondenta rakstu, kas apstiprina to nesen ispausto simu. Neweens ne-esot us Gambetu schahwis, bet gan Gambetas draudsene esot gribejufe no schaut pate sewi im Gambeta steidsees israut winai rewolweru il rokas, pee kam schahweens sprahdsis wala un lode eewainojufe Gambetu paschu. Weenigi schis schahweens esot Gambetas nahwes zehlons.

Gambetas nelaimē bijufe wina nelikumigā faite ar mineto kundsi. Gambeta jaw kahdu ilgaku laiku bij nodomajis, dibinat familiju, bet wina agrakā draudsene negribeja atkaut, ka Gambeta apprezetu zitu. Kamehr Gambeta palika neprezets, tamehr wina tam atstahja meeru, bet zif drihs tas fahzis domat us prezeschanos, wina draudejufe ar schahdu waj tahdu breesmu darbu. Tā ka Gambetas faite ar mineto kundsi jaw zehlupees kahdus 18 gadus atpakal, tad Gambeta pehdigā laikā domajis, ka wina wezā draudsene buhs ar to apradufe, it ihpaschi eewehrojot, ka winsch nelad nebij folijees pahwehrst nelikumigo faiti par likumigu. Tadeht Gambeta pehdigā laikā esot nopeetni domajis, prezet kahdu Italeeschu markiši, kas no dsimuma esot Franzuseete un tagad atraitne. Bet wezā draudsene atkal stahjufehšs zekā, un tā schoreis isnahkufe nelaimē.

Par Gambetas mantas stahwolli awife „Figaro“ fneeds schahdas sikhakas sinas. No kara wadischanas 1870 un 1871 gada Gambetam nekās ne-esot atlizis. Tas esot peerahdits zaur rehkeem, kuras herzogs Odisrē Patje zauruhkojis un apstiprinajis. Kad dibinajufchi awisi „Franzuschu republika“ Gambeta dabujis weenu afziju datu, jo kaut gan tas newarejis preefsch awises dot naudu, winsch palizis par awises swarigato lihdsstrahdneeku. Wehla, ka winam reis bijufe wajasfiga nauda, winsch esot sawu datu pahrdemis par 1,200,000 franku. Par sawu lihdsstrahdibn pee awises Gambeta dabujis 30,000 franku gadā. Ari no wina tautas weetneeku prezidenta amata tam kahds grašis atlizees, jo schim amatam foti peeklahjiga lone.

Pee Gambetas lihka apluhkofchanas israhdijās, ka wina mati bij palikufchi pasirmi un bahrsda pilnigi firma. Wina gihmis tā isskatijees 15 gadus wezaks, nēka Gambeta pateesi bijis. Politifkee zihnini un pehdigahšs flimibas fahpes pataiifufchas winu wezu.

Par Gambetas dehlu Parises awife „Goloa“ raksta, ka tas esot 17 gadus wezs, deesgan leels no auguma, bet isskatotees wairaf pehž sawas mahšes, nēka pehž tehwa. Winsch esot tumfchs un leefs, kā Leona kundse un til zaur sawu nemeerigo istureschanos atgahdina foti tehwu. Pa preefschu winsch tizis audsinats kahdā Parises skolā, kur tas tizis eerakstits ar wahrdū Alfons Leons. Winsch skolā esot flikti mahzijees un taiifjis trofni, bet winam bijufchas labas dahwanas. Tā ka winsch Parise zaur mahšes islutinaschanu netizis deesgan stingri audsinats, tad Gambeta winu pagahjufcho pawasaru lizis aifwest us Dresdeni un tur nodot kahdā labā skolā. Tagad winsch atkal kahdus mehnefchus atrodotees Parise.

— Generalis Schansi peepeschi nomiris ar treeku, weenu deenu eepreefsch Gambetas behrehm. Generalis Schansi bij weens no labakeem Franzuschu generaleem un ari kreetnis politikis, tā ka weena awife issauz: „Waj tad Bismarks noslehdsis ar nahwi kahdu fabeedribu!“ Generalis Schansi wehl nebij wezs, jo tas flaitija til 59 gadu. Wahzu-Franzuschu kara-laikā 1870 winsch komandeja weenu no arnijahm, kas no Gambetas tika fastahditas. Winsch ispildija sawu usdewumu kreetni, kaut gan tas ar saweem nemahziteem pulkeem nēspehja panahkt uswaru.

Wehla winsch kahdus gadus bija Aldschira par general-gubernatoru. Beidsot winsch bij par Franzijas suhtni Peterburgā. No fcha amata winsch nesen atkahpahš neweselibas deht. Generalis Schansi eefschejas politikas sinā turejahs pee wismehrenakeem republika-neescheem, kas ari gatawi, peenemt kahdu Orleansu prinzi par kehninu. Winsch bija monarchistu un konserwativo republikaneefchu kandidats preefsch republikas prezidenta amata pee nahkofchas zelschanas. Generalis Schansi tiks paglabats us walsts rehkiu.

Belgija. Saweenotahš walstis noslehgu-fchas ar Belgiju lihgumu par politifku noseedsneeku isdoofchanu. Lihgunā fazits, ka noseedsneeki, kas wainigi pee flepkawibas mehginajuma pret walsts galwu, isdodami fwe-fchai waldibai, kaut gan ziti politifki noseedsneeki naw isdodami.

Seemē - Amerika.. Nujorkas pilssehtas galwa lizis Gambetas behru deenā us wifseem walsts jeb pilssehtas nameem Nujorkā nolaišt karogu puzmastā, kas ir sehru sime. Waj ari zītās Saweenoto Walstju weetās tahda behru lihdsfwineschana notikufe, wehl naw sinams.

Par lauffkolu buhschanu Kursemē 1880 un 1881. gadā.

Kursemes tagadejais schulrahts W. Busch fgs (Bauskas Wahzu mahzitajs) ir fastahdijis pahrfkatu par Kursemes lauffkolu buhschanu 1880/81. gadā. If fchi pahrfkata „L. A.“ pasneeds schahdu simojumu.

Pahrfkata preefschwahrdšs schulrahts Busch fgs faka tā: Wirskolas-komifijas darba augti ir: deesgan swarigahš instrufzijas pee skolas-likumā un it ihpaschi pehdigā gadā isnahkufchahš instrufzijas preefsch weetigahm skolas-komifijahm, nolehmmi par to, kahdu weetu eenem pee weetigahš skolas komifijas mahzitaji un isdotahš instrufzijas skolas-wezakajeem. Bes tam wehl ir fastahdits plahns preefsch Irlawas seminarijas pahrgrofschanas, un ari jaunš mahzibu-rahditajs preefsch seminarijas dibinatā skolotaju atraitnu un bahrinu-lahdes un lihds ar to zehlufehšs aprinku skolotaju konferenzes. Un pee wifseem scheem darbeem ir pirmajā rindā strahdajis schulrahšs Bötchers, par ko winam peenahkahš firfniga pateiziba. Kas wehl schai sinā truhktu, ir waj nu mafas un ne-eewehrojamas leetas, jeb ari tahdas, kuras wajas no augstahš waldibas apstiprinat un kas wehl naw fahneegts. Turpmal buhs wirskolas-komifijas un ari schulrahta weenigais darbs, lai waretu to usturet, kas tagad jaw ir, un luhlot us tam, ka skolas to ijpilda, ko skolas-likumi tam preefschā rakstijufchi.

Par jaunbuhwetahm un pahrbuhwetahm skolahm top pasneegtas schahdas sinas:

1880/81. gadā tapa no jauna atwehrtas 11 skolas un proti Saldus kiripehle: Leel-Zeezeres un Sešles skolas; Grobinas kiripehle: Bahrtas skola; Tukuma kiripehle: Jaun-Sahtu un Grentschu skolas; Jelgawas kiripehle: Frank-Sefawas un Jaun-Platones skolas; Gezawas kiripehle: Meschotnes un Wez-Saules skolas; Kandawas kiripehle: Balgales un Daiguhnes skolas. 16 skolas tika wehl buhwetas un ir tagad jaw gatawas, un proti schahdas: Subates kiripehle: Prodes skola; Dobeles kiripehle: Naudites skola; Saldus kiripehle: Menzes skola; Ruldigas kiripehle: Planizes skola; Bauskas

Firspèhl: Anthofes un Bomuschas skolas;
Grobinas firspèhl: Mahtri un Kapsehdes
 skolas; Grobinas un Talsu muishas skolas;
Gezawas firspèhl: Medem-muichas, Brigas
 un Tomes muishas skolas; Gramsdas fir-
 spèhl: Kaletu un Rodagas skolas; Jaun-
 pils firspèhl: Smuku muishas un Klippes
 skolas. 9 skolas wajadseja pahrhuhwet, kas
 gan laikam ari tagad jaw buhs gatawas,
 un proti schahdas: Dobeles firspèhl: Vih-
 wes-Behrfes un Dobeles skolas; Grobinas
 firspèhl: Ilgu un Kolawas skolas; Geza-
 was firspèhl: Lamberta-muichas, Green-
 waldes un Granteles skolas; Randawas
 firspèhl: Semites un Santes skolas.

Wajadfigo mahzibas leetu wehl truhtft,
 wispahrigi nemot, wehl daudf.

No 448 skolotajeem ir 17 no 100 (17
 prozentes), kas naw mahzijuschees seminari-
 jas, bet ir mahzijuschees zitās skolās, jeb
 ari paschi no fewis. Tahdi skolotaji, kas
 seminarijas gahjuschi zauri, ir wiswairaf
 Tufuma aprinkfi (80 proz.), Bauskas aprinkfi
 (79 proz.), Talsu aprinkfi (68 proz.) un
 Jaunjelgawas aprinkfi (64 proz.) Wismafak
 atrodam tahdu skolotaju, kas seminarijas
 mahzijuschees, Grobinas (26 proz.) un Jluk-
 stes (20 proz.) aprinkds. Jo tahlat atejam
 no Kursemes widus pret rihtem un waka-
 reem, jo wairaf atrodam, ka skolas buhscha-
 nas palikuscha atpakaf. Behz tautibahm
 nemot ir no skolotajeem 410 Latwji, 27
 Bahzi un 1 Lettis, no 10 skolotajam ir 9
 Bahzeetes un 1 Latweete. 121 skolotaji,
 jeb wairaf ka weena zetoridata no wiseem,
 kalpo ari basnizai par ehrgelneekem, feste-
 reem waj dseedatajeem. 26 skolotaji is-
 pilda wehl tahdus amatus, kas nepeeder pee bas-
 nizas.

Aprinku skolotaju konferenzes tapa wisur
 noturetās, un ir, ka rahdahs, panahkluschas
 sawu usdewumu, pasneegdamas skolotajeem
 garigu usjautrinaschanu un usmudinaschanu
 us tahlat mahzischanos. Ka protokoles is-
 rahda, tad wislabakā mehrā tas ir notizis
 tanis weetas, kur mahzitaji peedalijuschees
 pee pahrspreeschahanam un turejuschi tahdas
 runas, kuru faturu wajadseja pahrspreest.
 Daschi eewehrojami skolotaji ir isjazijusch-
 domas, ka ne wis wispahriga skolotaju kon-
 ferenze, bet masas aprinku un firspehles sko-
 lotaju konferenzes warot ihsti un pareisi kal-
 pot swarigajam skolotaju amatam. Tapehz
 newaram zeen. skolotajus deesgan usmudinat,
 tahdas konferenzes noturet.

Muhfu tautas-skolu ihsta usplaukschana
 ir bes wifas schaubischanahs mellejama muhfu
 skolotaju seminarija. Tapehz ari skolas-
 walde wifadi puhlejahs, lai waretu semina-
 rija isdarit wajadfigahs pahrgrossichanas.
 Zaur riterschaftes Jrlawas un Grentschu
 jaunajahm pagasta-skolahm tapa seminarijas
 auhmes un ari skolotaji atfwabinati no leelu-
 leelahs nastas un kawella. Wehl gan top
 kahdi 20 behrni seminarija par wolti mah-
 ziti, lai seminaristi pee teem mehginatu eeguh-
 tahs mahzibas isleetat. Jaunais mahzibu-
 rahditajs ari ir jaw eewests un usnemischa-
 nas un atlaischanas pahrbaudischanu nodi-
 binata. Ari skolotaju lones ir pahrlabotas
 un seminaristu dshwolkli uskopti. Semina-
 rija strahda bes direktora wehl 4 skolotaji.

Pee skolas kopschanas peeder ari likumiga
 pahrluhfoschana, ka skola top no skoloneem
 apmekleta, ka peenahlahs. Bet ar scho leetu

stahw wehl deesgan wahji. Nokawetas bija
 pawisam 257 tuhft. 486 deenas, un no
 schihm nebija aisbildinatas 65 tuhft. 313
 deenas.

Zeresim, ka weetigahs skolas-komisijas is-
 tureschanahs pret skolas-wezako atnesihis schai
 sinā sawu labumu. Strahpes-naudas pee-
 dsihichana palihdschis pee tam, ka skola top
 kahrtigi apmekleta, un par eenahkluscho naudu
 warehs eepirkt skolas wajadfibas. Warbuht
 ka ari israhditos par derigu, kad kreetneem
 skolas-wezakajeem un skolotajeem no schihis
 naudas ismafjatu goda-algas.

**Ka ja-apeetahs ar behrneem, kas
 mahzami lasischanā.**

Pirms wezaki suhta sawus behrnus pa-
 gasta skolā, teem ir wini wehl us to pee-
 nahzigi jafagatawo. Newar wis fazit: „Naw
 wis walas, puhletees ar lasit mahzischanu,
 gan, kad tiks skolā, tad mahzisees.“ Deem-
 schehl, daudf ir tahdu, kas tā domā, it ih-
 paschi, kas ir peenehmuschis zita behrnus.
 Tadeht ari daschlahrt noteef, ka pagastu skolu
 klases teef pilditas ar nesagatawojuscheemes
 behrneem, kur tad pag. skolotajs — it ih-
 paschi wina palihgs — ir apgruhtinats ar
 nepahrhahpjameem schkehrschleem sawā darba
 weizinaschanā. Tadeht augschā minetais jau-
 tajums: „Ka ja-apeetahs ar behrneem pee
 lasit mahzischanas,“ buhs no leela swara. —
 Ja, ka tad nu ja-apeetahs ar behrneem, lasit
 mahzot? — Dascha laba mahte warbuht
 atbildes: „Eh, kas tas neeks! papreekschu
 eemahzit sihmes, tad boksteri un pehdigi kopā;
 tā es eemahzijos un tā mani behrni eemah-
 zisees.“ — Dew taisniba, mihla maht! es
 jaw ari negribeju wis stahst it neka swescha,
 ne wismafak noleegt, ka sihmes boksts un
 kopā nebuhtu jamahza; bet es tik gribeju
 teikt, ka pee scha mineta, wehl daudf kas
 ko eewehrot, kas ir no swara, ja pat nepee-
 zeeschams.

Behrna pirma, wisderigakā grahamata, kas
 tam jadod rokā, ir ahbeze. Tadeht daschi
 dara aplam, dodami behrneem ahbezēs weeta
 bihbeles stahstu grahamatu, pusbihbeli, waj
 pat bihbeli preeksch lasit mahzischanahs. Jo
 ne bes noluhka ir katrā ahbezē weens burts
 no otra atastu drukats un weena silbe no
 otras atschkirta zaur ihpaschahm sihmehm;
 kurpreti zitās grahamatās tā naw, zaur ko
 — ja tani mahzitu behrni lasit, — wina
 lasischanā ne-eeraduschas aztinas war tikt
 apflahdetas. Dtrklahrt zitās grahamatas ne-
 der tadeht preeksch masa behrna, ka wini
 faturs behrnam naw faprotams; turpreti
 katras ahbezēs faturs ir behrna ihjai fapra-
 schanai it labi pee-ejams. Tā tad nu ah-
 beze un newis zita kahda grahamata ir jadod
 wisu pirms behrnam rokā, zaur to tas tiks
 neween drihsaf pee lasischanas, bet ari, ko
 lasihis — fapratiss.

Domaju, ka katrs tehws un mahte gan
 wehletos, lai wina Zahnitis waj Anzitis
 mahzetu weikli grahamatu lasit. Waj naw
 tā? — Ja, mihlee, tas naw panahkams bes
 puhlina. Bet daschs warbuht brehks: „At,
 tad laikam es nepuhlejos! es tatschu dodu
 sawam Mikam islasit katru deemu pa tšche-
 tras lapas un reis par deemu dodu schaga-
 rus; bet kur jaw naw, tur naw.“ — Nu,
 reds, mihklais, ta jaw ir ihsti ta waina. Ne-
 kad nebuhs fodit behrni schagareem lasischa-
 nas deht. Ja behrnam pascham naw lustes

pee grahamatas, tad ari schagari tahs ne-eedos;
 bet gan atnems, ja tam agraf pee ta luste
 buhs bijusi. Un otrs eenaidneeks, kas isnih-
 zina behrnam wisu grihu pee grahamatas
 drihsā laika, ir tas, ka leel lasit par daudf
 us reisas. Kur behrns atrod gruhtumu, no
 ta winsch jargahs. Tadeht nebuhs nekad
 behrna peespeest ar schagareem pee lasischa-
 nas un nekad nelikt par daudf lasit.

Wezaki noskatahs labpraht us sawa behrna
 darboschanos. Wineem ir it labi sinams,
 us ko behrna prahts jo wairaf nesahs. Scho
 sinaschanu nu war it labi isleetat, lai wa-
 retu modinat lasischanas grihu pee behrna.
 Kuri darbi behrnam tee wismihtakee, par
 teem winsch jo wairaf nopuhlejahs. Tē nu
 buhtu wezakeem isbewigs brihdiss, aizinat
 behrnu no sawas darboschanahs pee lasischa-
 nas, rahdit winam masu gabalimu no ah-
 bezēs preekschā un apsolit, kad tas buhs is-
 lasits, laut atkal eet pee sawa eefahhta darba.
 Bet nebuht tad nedrihsft wairaf list lasit,
 neka ir papreeksch apsolits. Zaur to mo-
 dinafi ne-ustizibu pee behrna un tahdā wihse
 wifa griha pee lasischanas buhs atkal wehja.

Jr behrni, kam prahts nesahs us lasischanu
 bes kahdas peespeeschanas. Pee tahdeem, ka
 pats par fewi protams, naw jaleeta augschā
 minetee lihdsekli. Bet daudf us reisas lasi-
 schana ir ari pee scheem tikpat flahdiga, ka
 pee wineem.

Tas nu bij par to, kahda grahamata der
 wislabaf pee lasit mahzischanas, — ka pa-
 kuhtri behrni peedabujami pee lasischanas un
 — zil no reisas der lasit. Bet nu runasim
 tahlat par to, ka jamahza behrnus lasit?
 Schis ir par daudf swarigs jautajums. Winsch
 prafa daudf laika, daudf pazeetibas un daudf
 mihlestitibas, ka ari kreetnas sinaschanas schai
 sinā. Nepeeteef wis ar to, ka mahte no-
 stahda behrnu few lihdsās pee ratina, eedod
 ahbezi un eefmu rokā un tad, nemas ahbezē
 neskatidamahs fauz: a, b, c, d u. t. pr. un
 lai behrns eedur katram burtram ar sawu
 eerozi un runā to paschu pakaf, ka papa-
 gailis. Tahdā wihse behrns noklihst daudf-
 reis no zeta, rahdidams fauktā burta weeta
 pawisam zitu. Un kad nu skolotaja ir no-
 kluwusi pee z, tad atkal fahf no a u. t. pr.
 u. t. pr. Behrnam fahf drihs apnikt, fla-
 titees us weenas weetas (ahbezē), tadeht winsch
 fahf apluhlot, waj istabā ir wijs kahrtiba;
 flatahs greestds, ap feenahm, ir pa logu,
 turklahrt sawas skolotajas meldinu newainigi
 pakaf dseedadams. — Apdomajat, mihtahs
 mahtes, waj schahda mahzischana naw behr-
 nam par postu ween? Da nogurdina behrna
 gara spehtus us to pehdigo! Bet juhs pa-
 schas nesaproteet, ka tas nahzis, ka behrns
 pehz tik ilga puhlina naw lasit eemahzisees
 un uskewajat newainigam behrnam to wainu.
 Juhs ejat pee mahzitaja un schehlojatees:
 „Zeem mahzitajs, ka es ar wini eefmu puh-
 lejusfees! bet ka newar tā newar eemahzit,
 winsch jaw kuhtroneeks.“ — Ja juhs at-
 skahrstu, pee ka schē ir mellejama ihsta waina,
 tad juhs teescham newaretu sawu behrnu tā
 apsihdset.

Bet ka tad nu ir jamahza behrns lasit?
 Schi leeta, ka jaw mineju, prafa loti daudf.
 Domehr peetiks, ja ari wifa nespehjam dot,
 kas ihstai lasit mahzischana wajadfigs, kad
 tikai zentijimees dot to labako, kas muhfu
 spehka stahw un ne to fliktako. Neweens
 newar kalpot diweem kungeem reisa. Tapat,

Sludinājumi.

Sehjas

muischas us pases dshwodameem tils pases isdotas 17. janwari pec Ganmann schenkera...

Pag. wez. P. Ernstein. Strihw. J. Sellmann. 2

Krimuldas- Jaunas muischas

us pases dshwodameem tils pases isdotas 27. janwari pec Ganmann schenkera...

Pag. wez. M. Medne. Strihw. J. Sellmann. 2

Skolas-behns

(meitene), kas Rigas skolas amelle, dabu laipnu usnemschanu...

Jaunas meitenes,

kuras gribetu skroderechanu eemahzites, war peeteiktēs...

Turnidas un Krona Lehrkules

pagasta walbes dara wizeem Rigā dshwodameem fcho pagastu lozektēem...

pases pahrmoinitas.

Des tam wehl latram fawas familijas-pahrgro- fshanas, las notilufshas...

Krona Lehrkules pag. wez. M. Busch. 2

Stalbes pagasta lozektēem

tils 8. un 9. janwari 1883 Peterb. Ahr- Riga „Lustiga“ werkniza

jaunas pases pahrmoinitas.

Pag. wez.: M. Behria. 2

Labu wezu lapu-tabaku

ispahrdod par 3 lihds 5 Kap. mahrzinu

Brahli Martinsoni

Ahr-Rigas Kalku-eelā Nr. 8.

Lühr un beedris,

fenat Lühr un Zimmerhol, Rigā, leelā Smilshu-eelā Nr. 7,

tirgo jaw 16 gadus ar schujamam maschinam, pasihst smalki latru...

jaunakeem pahrlabojumeem, la: patent-paschspoletaju, ritena izshshchanu...

Wislehtakas zenas. Wilniga apgalwofshana. Zenu-rahditajs ar bildehm bes maksas.

Waldenburgas baltahs logu-glahses

pehz wisada mehra par fabrikas zenu.

Zeeniteem fundehm dodu to padomu, pusbaltu glabichu weeta nemt bal- tas...

Ari eeteizu tos no

U. J. Schwarzhoffa

tshuquna, dsels, un tebrauda-

arflus,

fuzi iv us warenaahm isstahdehm ar goda-algahm zeeniti deht stipra darba...

Wehl peedahwaju fawu pilnigi apgabdatu lehgeri no wisadahm dsel- sehmu...

Ar zeenishchanu

Sander Martinsohn,

ahrpilf. Kalku-eelā Nr. 16, Rigā.

Lehtas fleitu-drahnas.

Beige naturel, 9, 8 un 7 olectis par 1 rbl., krepu wisas krabhas, 20 lap. ol.,...

Kungeem:

Kungu un sehnu-appehrbus, no 22 rbl. fahlot, taifa 24 stundu laika ap apgalwofshanu...

Panger un Diesel,

Kungu-eelā Nr. 1, konsula Kamarina namā.

Safnu-pagrabs

ar alus-pagrabu faweenots, ir lehti pah- dodams...

Mehbeles

wisadas sortes is pascha fabrikas, koti labi tai- sitas, top pahrdotas lehtali neta us...

Tihras labas farkanas

ahbolina sehklas

pehrt

S. Goeppinger, Rigā,

leelajā Bils-eelā Nr. 19.

Rikolai-eelā Nr. 41.

Lipmana desu-pahrdotawa

Behweru- un Zahnu-eelu stuhri Nr. 16, pe- dahwa wisas falku desu sortes...

Wisadas defas

teel atkal il beenas pahrdotas

Karl Neuberta desu-fabrikā

leelajā Melfandra-eelā (uf jaunahs fchofejas) Nr. 120.

Teatris

Staltes pagasta mahja 6. janwari 1883, pullsten 6 wakarā. Pehz tam...

werfags wakarā.

Schujamas - maschinas,

saitwas: (Singer-) un lebreja: (Wheeler un Wilson-) sistems,

preelsh strahdaschanas ar roku un paminahm, koti glihtas un isrihtotas...

J. W. Grahmann,

Behwer-eelas un Teatra-bulwara stuhri, h. Minus namā. Ge-eeshana no Behwer-eelas pufes.

Schujamo-maschinu zena ir wisai lehta un pastahw no tikai 25 rubl. lihds 65 rubl. gabalā...

Maschinu adotas, spolishu dsijas, wisismalkaka schujamam-maschinu eta.